



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
154/15. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2015. december 23.

A főtanácsnok indítványai a C-358/14. sz., Lengyelország kontra Parlament és Tanács, C-477/14. sz., Pillbox 38 (UK) Limited és C-547/14. sz., Philip Morris Brands SARL és társai ügyekben

Kokott főtanácsnok álláspontja szerint a 2014. évi új EU-dohányirányelv érvényes

Jogszerűnek tartja többek között a csomagolások messzemenő egységesítését, a mentolos cigaretta egész Unióra kiterjedő jövőbeli tilalmát és az elektronikus cigarettákra vonatkozó különös rendelkezéseket

Juliane Kokott főtanácsnok a ma ismertetett indítványaiban arra az **eredményre** jut, hogy a **2014. évi új EU-dohányirányelv¹ elfogadása érvényesen** történt meg. Ez többek között a dohánytermékek címkézésének és kiserelésének (méret, minimális tartalom, figyelmeztetések és megengedett adatok) egységesítésére, a mentolos cigaretták forgalomba hozatalának 2020. május 20-tól az egész Unióra érvényes tilalmára és az elektronikus cigarettákra vonatkozó különös rendelkezésekre is igaz. Mivel a Lengyelország által – Románia támogatásával – a mentolos cigaretták tilalma² ellen előadott érvek egyike sem megalapozott, a megsemmisítés iránti keresetet teljes egészében el kell utasítani. Az angol High Court által – amely előtt több vállalkozás³ az irányelv brit jogba történő átültetése ellen indított keresetet – előterjesztett kérdések vizsgálata sem tárt fel olyan tényezőt, amely érintené az irányelv érvényességét.

Kokott főtanácsnok álláspontja szerint az uniós jogalkotó **nem lépte túl** az őt annak biztosítása érdekében megillető tág **mozgástér** határait, hogy a dohánytermékek és a kapcsolódó termékek Unió-szerte egységes feltételek mellett legyenek forgalomba hozhatók, anélkül hogy figyelmen kívül maradna az emberi egészségvédelem magas szintjének alapvető célja.

Az irányelv vizsgált része helyes jogalapon (a belső piaci harmonizációs intézkedések jogalapján⁴) alapul, nem ütközik sem az egyenlő bánásmód, a szabad verseny, az arányosság, a jogbiztonság, a szubszidiaritás és az indokolási kötelezettség elveibe, sem a gyártók vagy a forgalmazók alapvető jogaiba, közelebbről a vállalkozás szabadságába, a véleménynyilvánítás szabadságába és a tulajdonhoz való jogba.

A dohánytermékek címkézésének és kiserelésének egységesítéséről szólva Kokott főtanácsnok többek között megállapítja, hogy az alakkal (téglatest), a mérettel és a minimális tartalommal szemben támasztott követelmények arányosak. E követelményeknek jelentős a szerepük az egészségvédő figyelmeztetések láthatóságának és hatékonyságának fokozásában. Továbbá korlátozható általuk a szokatlan vagy különösen feltűnő csomagolásokat övező vagánysági, illetve szellemességi tényezőnek, valamint az újszerű vagy különleges csomagolás

¹ A tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiserelésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv HL L 127., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 150., 24. o.).

² Az irányelv általános jelleggel tiltja a jellegzetes ízesítésű cigaretták (és cigarettadohány) forgalomba hozatalát. Az uniós szinten 3%-os vagy azt meghaladó értékesítési volumenű dohánytermékekre azonban e tilalom csak 2020. május 20-i hatállyal alkalmazandó. Lengyelország keresete kizárólag a mentolos cigaretták forgalomba hozatali tilalma ellen irányul.

³ A brit Pillbox vállalkozás, amely „Totally Wicked” cégnév alatt elektronikus cigarettákat gyárt és forgalmaz, valamint több dohánytermékgyártó, így a Philip Morris Brands SARL, a Philip Morris Limited (PMI) és a British American Tobacco UK Limited (BAT), további dohánytermékgyártók és dohányipari beszállítók részvételével, mint az Imperial Tobacco Limited, a JT International SA, a Gallaher Limited, a Tann UK Limited, a Tannpapier GmbH, a V. Mane Fils, a Deutsche Benkert GmbH & Co KG, a Benkert UK Limited és a Joh. Wilh. Von Eicken GmbH.

⁴ EUMSZ 114. cikk.

keltette esetleges kíváncsiságnak a vásárlói döntésekben játszott szerepe. A 20 számban meghatározott minimális tartalom pedig főleg fiatalok és fiatal felnőttek számára növeli a vásárláshoz leküzdendő gátlásszintet. Továbbá nem önkényes és nem is aránytalan, hogy a (meghatározott szövegből és ahhoz tartozó fényképből álló) egészségvédő figyelmeztetéseknek most már a csomagolás elő- és hátoldala felületének 65–65%-át⁵ kell kitölteniük. Az irányelv jogszerűen tiltja meg olyan – akár igaz – kijelentéseknek a csomagoláson való feltüntetését, amelyek a dohányterméket megtévesztően pozitív színben tüntetik fel, és ezáltal vásárlásra vagy fogyasztásra ösztönöznek. Így például a cigaretta akkor is az egészségre igencsak káros termék marad, ha biogazdaságban állítják elő. Az irányelv csupán a csomagolás formatervének alapvonásait szabályozza, így szabad teret hagy a további nemzeti csomagolási szabályok alkotásának, például a figyelmeztetéssel el nem foglalt felület színezése kérdésében (akár az ún. *plain packaging*, azaz a semleges csomagolás elrendelésének lehetőségéig menően is).

A mentolos cigaretta tilalmáról szólva Kokott főtanácsnok kiemeli, hogy a mentol, mint minden más jellegzetes ízesítés, főszabály szerint alkalmas lehet a dohányfüst rendszerint meglehetősen kesernyés, sőt akár maró ízének enyhítésére vagy elfedésére. Ez annak a komoly veszélyét idézi elő, hogy az ízesített cigaretták hozzájárulnak a nemdohányzók dohányzásra való rászakához, és megnehezíthetik a megrögzött dohányosok nikotinfüggőségének felszámolását. A jellegzetes ízesítések dohánytermékekben való felhasználásáról szóló eddigi nemzeti szabályozások színes szövetdarabkákból összevarrt szőnyeghez hasonlítottak. A mentolos cigaretták tekintetében is álltak fenn különbségek. Nem vádolható az uniós jogalkotó nyilvánvaló értékelési hiba elkövetésével, ha azt feltételezi, hogy olyan határokon átnyúló vonatkozású probléma áll fenn, amely tagállami intézkedésekkel nem, hanem csak uniós szinten oldható meg. A minden jellegzetes ízesítésre – így a mentolra is – vonatkozó, az egész Unióra kiterjedő tilalom szükségessége különösen az elővigyázatosság elve és a WHO előírásai folytán nem vonható komolyan kétségbe. Legalábbis nem nyilvánvalóan aránytalan, ha az uniós jogalkotó a belső piaci harmonizációs intézkedések elfogadásakor – amelyek a mentolos cigarettára vonatkozóan amúgy is jelentős átmeneti időszakot tartanak fenn – az egészség védelme célul tűzött magas szintjének biztosít elsőbbséget a gazdasági és társadalmi megfontolásokkal szemben.

Az elektronikus cigarettákra vonatkozó különös rendelkezésekről szólva Kokott főtanácsnok utal arra, hogy azok több ponton is jelentősen eltérnek a hagyományos dohánytermékekre vonatkozó szabályoktól. Ilyenek többek között: a hathónapos várakozási kötelezettséggel járó bejelentési kötelezettség, a sajátos figyelmeztetések, a 20 mg/ml legnagyobb nikotintartalom, az írott tájékoztató meglétére vonatkozó kötelezettség, a reklámozás és a szponzorálás különös tilalma, valamint az éves jelentéstételi kötelezettségek. E különös rendelkezések azonban viszonylag mérsékeltek, mégpedig mind a hagyományos dohánytermékekre alkalmazandó rendelkezésekhez képest, mind nemzetközi összehasonlításban, valamint eredményüket tekintve sem aránytalanok. Kokott főtanácsnok hangsúlyozza, hogy az elektronikus cigaretta újszerű és – legalábbis a népesség széles köre számára – még viszonylag kevésbé ismert termék, amelynek ezen túlmenően gyorsan fejlődik a piaca. Nem nyilvánvalóan téves és nem is nyilvánvalóan ésszerűtlen a belső piaci harmonizációs intézkedéseket elfogadó uniós jogalkotó azon feltevése, hogy az elektronikus cigaretta alkalmasint veszélyt jelenthet az emberi egészségre, és hogy e termék – mindenekelőtt a fiatalok és a fiatal felnőttek számára – megnyithatja az utat a nikotinfüggőség, és végső soron a hagyományos dohányfogyasztás előtt. Az uniós jogalkotó az elektronikus cigaretta vonatkozásában sem vádolható nyilvánvaló értékelési hiba elkövetésével, ha – többek között a tagállami szabályozások között fennálló alapvető különbségekre és a probléma határokon átnyúló voltára figyelemmel – azt feltételezi, hogy uniós szintű szabályozásra van szükség.

A szubszidiaritás elvének az új dohányirányelv általi tiszteletben tartásáról szólva Kokott főtanácsnok álláspontja szerint megfelelően dokumentálva van, hogy átfogó anyag állt az uniós jogalkotó rendelkezésére, amelyre az a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartására vonatkozó értékelését alapozhatta. A főtanácsnok nyomatékosan ajánlja azonban, hogy az uniós jogalkotó **a jövőben tartózkodjon** az irányelvben szereplőhöz hasonló **klisészerű megfogalmazásoktól**, és

⁵ Az eddigi szabályok szerint a csomagolás előoldalának 30%-át és hátoldalának 40%-át.

az érintett uniós jogi aktus preambuluma értékét azok helyett inkább a szubszidiaritás elvére vonatkozó kellően érdemi és jobban az adott intézkedésekre szabott megállapításokkal növelje.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106